

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2020-0365864	Datum opzoeking:	19/10/2020
Referentienummer:	Eeuwfeestgebouw-1	Zoekdata:	71522C0003/00N064
Perceel:	71522C0003/00N064		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Beringen afdeling BERINGEN 4 AFD/KOERSEL 2 AFD/, sectie C met perceelnummer 0003/00N064 [71522C0003/00N064]

Informatievraag: beschermd onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

- Cultuurhistorische landschappen
- Archeologische sites
- Stads- en dorpsgezichten
- Monumenten
- Overgangszones

Informatievraag: vastgestelde inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Steenkoolmijn van Beringen: Mijncité van Koersel:** (detail zie bijlage)
- **Steenkoolmijn van Beringen: Mijncités:** (detail zie bijlage)

Legende

- Landschapsatlas
- Historische tuinen en parken
- Houtige beplantingen
- Archeologische zones
- Bouwkundig erfgoed - gehelen
- Bouwkundig erfgoed - relictien

Informatievraag: wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- **Steenkoolmijn van Beringen: Mijncités:** Bouwkundig (detail zie bijlage)
- **Steenkoolmijn van Beringen: Mijncité van Koersel:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

■ Historische tuinen en parken	▣ Houtige beplantingen
□ Archeologische zones	▣ Landschapatlas
▣ Bouwkundig erfgoed - gehelen	● Orgels
▲ Bouwkundig erfgoed - relict	

Informatievraag: Unesco werelderfgoed

Indicatieve kaartweergave

Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

▣ Bufferzones
▣ Kernzones

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

Onroerend erfgoed wordt beschermd omdat het van grote waarde is voor de gemeenschap. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Het onroerend erfgoeddecreet voorziet vier mogelijke beschermingsstatuten;

1. een beschermd monument
2. een beschermd cultuurhistorisch landschap
3. een beschermd stads- of dorpsgezicht
4. een beschermde archeologische site

Geïnteriseerd onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed. Daarnaast zijn er ook enkele thematische inventarissen gerealiseerd: over historische tuinen en parken, houtige beplantingen met erfgoedwaarde en orgels.

Geïnteriseerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met bepaalde rechtsgevolgen, die verschillen naargelang de inventaris.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet in de vaststelling van minstens vijf inventarissen:

- De inventaris van het bouwkundig erfgoed
- De landschapsatlas
- De inventaris van de archeologische zones
- De inventaris van houtige beplantingen met erfgoedwaarde
- De inventaris van historische tuinen en parken

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel vijf beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette en de volledige Brugse binnenstad.

Informatieverplichting

Iedereen die **een beschermd onroerend erfgoed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar dient in de publiciteit én in de onderhandse en authentieke akte vermelden dat het om een beschermd goed gaat, en wat de precieze rechtsgevolgen daarvan zijn.

Iedereen die **een geïnteriseerd onroerend goed** verkoopt of verhuurt voor meer dan negen jaar, moet dit niet in de publiciteit vermelden, maar wel in de onderhandse en authentieke akte, alsook de precieze rechtsgevolgen die aan de opname verbonden zijn door een verwijzing naar hoofdstuk 4 van het Onroerenderfgoeddecreet op te nemen.

Archeologie

Op percelen die in een voorlopig of definitief beschermde archeologische site gelegen zijn of die in een archeologische zone gelegen zijn die opgenomen is in de vastgestelde inventaris van archeologische zones dient de archeologieregelgeving te worden nageleefd. Zorg dat je het correcte traject volgt bij vergunningsaanvragen.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootchalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: Eeuwfeestgebouw-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Beringen afdeling BERINGEN 4 AFD/KOERSEL 2 AFD/, sectie C met perceelnummer 0003/00N064 [71522C0003/00N064]

Vastgestelde inventaris

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Steenkoolmijn van Beringen: Mijncité van Koersel

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies personeelswoningen, tuinwijken, mijncités, arbeiderswoningen, arbeiderscités

Datering interbellum, interbellum, na WO II

Betrokken personen

- Blomme, Adrien (Ontwerper)
- Blomme, Yvan (Ontwerper)
- Lohest, Philippe (Ontwerper)
- Huybrighs, Antoon (Ontwerper)
- Huybrighs, Antoon (Ontwerper)

Beschrijving

De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon en omvat zeven types woningen, gebouwd in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, ondermeer door A. Huybrichs. De kern van de wijk is het Kioskplein met casino, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Waarden

Historische waarde

Architecturale waarde

Stedenbouwkundige waarde

Is de aanduiding van

- **Aakstraat 1-4, Beverlosesteenweg 444-451, 452-454, Bootstraat 1-11, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 68-134, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kioskplein 1-26, 28, Koolmijnlaan 210-224, 274-304, Krommestraat 1-4, 6-8, Stadionlaan 1-62, 63-83, Tennisstraat 1-16, 17-39, Visvangststraat 24-46, Watersportlaan 1-16, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon en omvat zeven types woningen, gebouwd in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, ondermeer door A. Huybrichs. De kern van de wijk is het Kioskplein met casino, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15125>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg - https://id.erfgoed.net/besluiten/14564](https://id.erfgoed.net/besluiten/14564)
Schrappingsbesluiten Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Steenkoolmijn van Beringen: Mijncités

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies arbeiderscités, tuinwijken, mijncités

Datering voor WO I, interbellum, WO II, na WO II

Beschrijving

Ten noorden en westen van de mijnsite van Beringen werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de

steenkoolmijn 'Charbonnage de Beeringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn.

Waarden

Historische waarde

Architecturale waarde

Stedenbouwkundige waarde

Is de aanduiding van

- **Aakstraat 1-3, Alfred Habetslaan 2-20, 26-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Beverlosesteenweg 444-455, Bootstraat 1-11, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Eeuweestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 3-7, 68-134, Hospitaalstraat 40-44, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Kerkstraat 2-6, 10-11, Kioskplein 1-26, 28, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 141, 152, 158, 162-224, 250, 274-302, 303-304, 337-343, Krommestraat 1-4, 6-8, Laan op Vurten 1-130, 131-135, Leysestraat 1-130, 131-135, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Mijnschoolstraat 84-88, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stadionlaan 1-62, 63-83, Stationkaai 1-45, 51-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Tennisstraat 1-16, 17-55, 74-80, Visvangtstraat 24-46, Vossenbergestraat 1-31, Watersportlaan 1-16, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** Ten noorden en westen van de mijnsite van Beringen werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de steenkoolmijn 'Charbonnage de Beeringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn.

Is de omvattende aanduiding van

- **Koolmijnlaan 152, 158, 162-200, 206, 250 (Beringen)** Alleenstaande gebouwen, gelegen in ruime tuinen, door muren van de straat afgesloten. De oudste voorbeelden zijn opgetrokken uit hetzelfde materiaal als de oudste tuinwijkwoningen in de Stationsstraat en Dwarsstraat, en dateren van circa 1910.
- **Kerkstraat 2-6, 10, Koolmijnlaan 303 (Beringen)** Moderne kerk, in 1939-1943 naar ontwerp van architect H. Lacoste gebouwd. Imposant bakstenen gebouw met zware, gedrongen volumes.
- **Alfred Habetslaan 2-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 337-343, Laan op Vurten 1-4, 5-31, 32-131, 133-135, Leysestraat 69-111, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stationkaai 1-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Vossenbergestraat 1-31, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21 (Beringen)** De mijncité die op het grondgebied van Beverlo werd opgericht ten noorden van de mijnsite van Beringen, vormt de oudste kern van de mijnwerkershuisvesting.
- **Aakstraat 1-4, Beverlosesteenweg 444-451, 452-454, Bootstraat 1-11, Eeuweestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 68-134, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kioskplein 1-26, 28, Koolmijnlaan 210-224, 274-304, Krommestraat 1-4, 6-8, Stadionlaan 1-62, 63-83, Tennisstraat 1-16, 17-39, Visvangtstraat 24-46, Watersportlaan 1-16, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon en omvat zeven types woningen, gebouwd in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, ondermeer door A. Huybrichts. De kern van de wijk is het Kioskplein met casino, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15114>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Limburg - https://id.erfgoed.net/besluiten/14564](https://id.erfgoed.net/besluiten/14564)
Schrappingsbesluiten/Vaststellingsbesluiten

Steenkoolmijn van Beringen: Mijncités

Beknopte karakterisering

Typologies arbeiderscités, tuinwijken, mijncités

Datering voor WO I, interbellum, WO II, na WO II

Beschrijving

Met de bouw der eerste arbeiderswoningen werd begonnen in 1908, aan een bestaande straat, de huidige Stationstraat. Tweede bouwcampagne in 1910; voor de Eerste Wereldoorlog werden eveneens enkele ingenieurswoningen en de directeurswoning gebouwd aan de Koolmijnlaan.

Na 1919, verdere uitbouw van de wijk, deels op het bestaand stratenpatroon, deels aan nieuw aangelegde straten. De woningen gebouwd tussen 1920 en 1923 werden verspreid ingeplant tussen de reeds bestaande woningen. Van 1926 dateert het schoolcomplex, en van 1927 het melkpaviljoentje, bevoorraad door de hoeve van de mijn, gebouwd in 1908. Bij de bouwcampagne van 1927-1929 werd overgeschakeld naar een neotraditionele stijl voor de woningen, die tot dan toe geïnspireerd waren op Engelse voorbeelden. Uit deze periode dateren de woningen rondom het Kioskplein, naar ideeën van de architecten P. Lohest en A. Blomme, die een aantal voorstudies maakten. Na de aanleg van het Kioskplein (1927) werd ten westen van dit plein begonnen met de aanleg van een tweede tuinwijk (1929-1930). In 1942 werd de kapel, gebouwd in 1926, vervangen door de Sint-Theodarduskerk. In 1963 werd nog een reeks woningen aan de tweede tuinwijk toegevoegd.

De infrastructuur van de mijn bevat buiten de hogervermelde voorzieningen nog een ziekenhuis en enkele dokterswoningen (in 1958 ontworpen door I. Blomme), een mijnschool, een tennisveld met paviljoentje, een voetbalstadion en een watersportpaviljoen.

Het eerste deel der beschrijving omvat het deel van de tuinwijk gelegen op het grondgebied Koersel, met als centrum het Kioskplein (het meest recente gedeelte dus), dan volgen de woningen van het hoger kaderpersoneel, aan de Koolmijnlaan, en tenslotte het oudste gedeelte, gelegen op het grondgebied Beverlo (enkele straten in Koersel), met de Sint-Theodarduskerk. De gevolgde (voorlopige) typologie is om praktische redenen zuiver morfologisch en werd opgesteld aan de hand van het materiaal, verzameld bij het veldonderzoek. Hierdoor wijkt zij af van de chronologische typologie van het archief van de mijn.

- HENRQUET M. 1924: *La Campine Industrielle*, Brussel.
- PINXTEN K. 1937: *Het Kempisch steenkolenbekken: een economische studie*, Brussel-Antwerpen-Leuven-Gent.
- S.N. 1951: Les charbonnages de Beringen, *Technisch Tijdschrift van de Unie der Ingenieurs uit de Speciale Scholen van de Katholieke Universiteit te Leuven* LXXXV.2, 51 -55.
- S.N. 1956: *Foraky 1906-1956*, Brussel.
- S.N. 1958: *Beerlingen 1907-1957*, Brussel.
- S.N. 1959: *De Belgische steenkoolnijverheid*, Brussel.
- VANDEBERGH L. 1979: *De architectuur van de Limburgse steenkoolmijnen*, onuitgegeven eindverhandeling P.H.I.A. Hasselt.
- VAN DOORSLAER A. 1976: *Het Kempisch steenkoolbekken: 1901-1940. Bijdrage tot haar geschiedenis en haar problematiek*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Rijksuniversiteit Gent.

Ten noorden en westen van de [mijnsite van Beringen](#) werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de

steenkoolmijn 'Charbonnage de Beringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn. De oudste cité voor arbeiders is gelegen ten noorden van de mijn op het grondgebied van [Beverlo](#) en werd opgericht vanaf 1908 en verder uitgebreid tijdens de jaren twintig. De bouw van [bediende- en ingenieurswoningen](#) ten westen van de Koolmijnlaan op grondgebied [Koersel](#), vlakbij de toegang tot de mijnsite, vatte ook reeds aan voor de Eerste Wereldoorlog, gelijktijdig met de bouw van een directeurswoning met omliggend park. De directeurswoning is thans echter in ruïneuze toestand bewaard na een brand in de jaren tachtig. Ook deze wijk werd tijdens de jaren twintig verder uitgebouwd en na de Tweede Wereldoorlog binnen het kader van de Kolenslag uitgebreid met mijnwerkershuisvesting. Een andere kolenslagcité werd verder van de andere mijncités gebouwd, namelijk ten oosten van de mijnsite, op de plaats van een barakkenkamp voor Russische krijgsgevangenen, vandaar de naam [Baltisch Kamp](#).

De uitbouw van de cités van Beringen kenmerkt zich door een verspreid karakter, zonder een globaal ontwerpplan. In eerste instantie waren de werknemers immers vooral van lokale afkomst, waardoor de vraag naar huisvesting beperkt was. Het was pas tijdens de late jaren twintig, toen de mijn op volle toeren werkzaam was, dat er nood kwam aan een sterke uitbreiding van de woonwijken. Grootschalige plannen voor een wijk met zo'n 400 wooneenheden ten oosten van de mijn zouden echter nooit uitgevoerd worden. De Tweede Wereldoorlog bracht nieuwe zorgen met zich mee. Zo vielen bij een Engels bombardement in 1944 meer dan tachtig slachtoffers en werden 28 huizen volledig vernield, waren 40 eenheden onbewoonbaar en raakten nog een 500-tal woningen beschadigd. De schade concentreerde zich in de cité op grondgebied Beverlo, voornamelijk rondom het centrale plein en de Alfred Habetslaan, maar ook aan bijvoorbeeld de Stadionlaan werd een vierwoning vernield. Naast de herstelling van deze woningen, ontstond er na de Tweede Wereldoorlog een grote nood aan uitbreiding van de wijk in functie van de toestroom van buitenlandse mijnwerkers. Naast bovenvermelde kolenslagcités, werd op dat moment ook de arbeiderswijk [Steenveld](#) opgericht op vraag van de mijn en gesteund door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen. De wijk met zo'n zeventig woningen werd uiteindelijk gerealiseerd omstreeks 1949-1951 naar ontwerp van architect Lavigne. De bouwactiviteit van de mijn duurde voort tot rond 1963.

De vormgeving van de gebouwen en hun inplanting evolueerde doorheen de tijd, namelijk van een tuinvijk met woningen in cottigestijl langs vloeiende assen met een grote aandacht voor perspectief, over woningen met een traditionalistisch geïnspireerde vormgeving en een weloverwogen groenaanleg tot latere, monotonere wijken met een beperkte variatie en een rechtlijnig stratenpatroon. De gebouwen die voor de Eerste Wereldoorlog tot stand kwamen, zijn opgetrokken in betonblokken. Dit was ook het geval voor de afsluiting van hun percelen en voor decoratieve elementen. Deze woningen bevinden zich in de omgeving van de Stationsstraat en aan de Koolmijnlaan. Pas wanneer de mijn nadien beschikte over een eigen steenbakkerij, werd overgeschakeld op baksteen.

De mijncités van Beringen waren relatief snel zelfvoorzienend. Reeds in 1908 werd aan de Koolmijnlaan (nummer 141) de zogenaamde Posthoornhoeve gebouwd, die instond voor de melkvoorziening. In de noordelijke cité waren ook al vroeg gemeenschapsvoorzieningen aanwezig, zoals een econoom, winkels, cafés, logementshuizen en een school. Religieuze activiteit werd vanaf de jaren twintig voorzien in het schoolgebouw, en iets later werd een voorlopige kapel voorzien aan de Laan op Vurten. Aangezien deze kapel de bevolkingsgroei van de wijk niet kon opvangen, werden tegen het einde van de jaren dertig plannen opgemaakt door architect Henri Lacoste voor de bouw van een monumentale mijnkathedraal. De [Parochiekerk Sint-Theodardus](#) werd gebouwd aan de Koolmijnlaan op gronden van de mijn, die de realisatie eveneens financierde. De bouw vatte aan in 1940 en de kerk werd ingewijd in 1943. Andere voorzieningen die in de jaren veertig en vijftig gebouwd werden zijn onder meer een bibliotheek (Stationsstraat), kinderheil (Kerkstraat 11), tennispaviljoenen velden (Tennisstraat 55), casino (Kioskplein 25), mijnbouwschool (Mijnschoolstraat 84, 88) en ziekenhuis (Havenlaan 3-7).

De wijken worden thans gekenmerkt door individuele verbouwingen en uitbreidingen, aangezien alle woningen in de loop der tijd werden verkocht. Enkele woningen en appartementen in de wijken werden aangekocht door de Kantonnale Bouwmaatschappij van Beringen en zijn in gebruik als huurwoningen, onder meer Alfred Habetslaan 18-20 en enkele verspreide wooneenheden zoals aan de Stadionlaan en Kanaalstraat. Het behoud van het karakter van de wijk wordt thans wel sterk benadrukt, wat onder meer zichtbaar is in de aanleg van de groene open zones.

Evaluatie

De mijncité van Beringen onderscheidt zich vooral door de waardevolle villa's en tweewoonsten van ingenieurs en bedienden, onder andere aan de Koolmijnlaan en het (als dorpsgezicht beschermde) Kioskplein. De achterliggende arbeiderswijken zijn gevarieerd (met Mulhousewoningen uit 1910 in betonblokken, een kleine tuinvijk met cottage koppelwoningen en een kolenslagcité) maar zijn vaak sterk individueel verbouwd.

- GODDEERIS G. 1983: *Beringen-Mijn*, Beringen, 78-87.
- KEUNEN P. 2010: *Mijn cité. Met de mijncités naar de 21ste eeuw*, Genk, 70-72.
- SCHLUSMANS F. e.a. 1981: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Hasselt*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 6N1 (A-Ha), Brussel - Gent.
- S.N. 1982: *Volkswoningbouw. De Tuinvijkgedachte. Internationaal Nationaal Provincie Limburg*, Hasselt, 451-464.
- VAN DOORSELAER B. en De RYNCK P. (ed.) 2012: *Mijnerfgoed in Limburg. Ondergronds verleden, bovengrondse toekomst. Van Beringen tot Eisden*, s.l., 114-118.
- VERMASSEN J. e.a. 1999: *Masterplan mijnpatrimonium. Visie van de Vlaamse regering op de herwaardering van het mijnerfgoed 1999-2009*, Brussel, 60.

Omvat

- **Koolmijnlaan 152, 158, 162-200, 206, 250 (Beringen)** Alleenstaande gebouwen, gelegen in ruime tuinen, door muren van de straat afgesloten. De oudste voorbeelden zijn opgetrokken uit hetzelfde materiaal als de oudste tuinvijkwoningen in de

Stationsstraat en Dwarsstraat, en dateren van circa 1910.

- **Koolmijnlaan 206 (Beringen)** Villapark van ongeveer 7 hectare, de voormalige tuin bij de directeurswoning van de mijn, nu gemeentelijk park, daterend uit het begin van de 20ste eeuw maar veelvuldig aangepast.
- **Kerkstraat 2-6, 10, Koolmijnlaan 303 (Beringen)** Moderne kerk, in 1939-1943 naar ontwerp van architect H. Lacoste gebouwd. Imposant bakstenen gebouw met zware, gedrongen volumes.
- **Alfred Habetslaan 2-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 337-343, Laan op Vurten 1-4, 5-31, 32-131, 133-135, Leysestraat 69-111, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stationkaai 1-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Vossenbergsstraat 1-31, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21 (Beringen)** De mijncité die op het grondgebied van Beverlo werd opgericht ten noorden van de mijnsite van Beringen, vormt de oudste kern van de mijnwerkershuisvesting.
- **Aakstraat 1-4, Beverlosesteenweg 444-451, 452-454, Bootstraat 1-11, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 68-134, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kioskplein 1-26, 28, Koolmijnlaan 210-224, 274-304, Krommestraat 1-4, 6-8, Stadionlaan 1-62, 63-83, Tennisstraat 1-16, 17-39, Visvangtstraat 24-46, Watersportlaan 1-16, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon en omvat zeven types woningen, gebouwd in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, ondermeer door A. Huybrichts. De kern van de wijk is het Kioskplein met casino, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Is gerelateerd aan

- **Kleinheidelaan 1-18, 20, Molenlaan 1-28 (Beringen)** Mijncité Baltisch Kamp omvat 48 wooneenheden en leunt vormelijk aan bij de tuinwijkgedachte. Het ensemble werd ontworpen door mijntekenaar en architect Antoon Huybrighs ten tijde van de Kolenslag (1947-1948).
- **Koolmijnlaan 201-203 (Beringen)** Deels gelegen op grondgebied Koersel, deels op grondgebied Paal. In de streek van Beringen hadden de eerste verkenningsboringen plaats vanaf 1902: deze bewezen dat de ondergrond voldoende kolen bevatte om er een mijnzetel te vestigen.

Is aangeduid als

- **Aakstraat 1-3, Alfred Habetslaan 2-20, 26-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Beverlosesteenweg 444-455, Bootstraat 1-11, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 3-7, 68-134, Hospitaalstraat 40-44, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Kerkstraat 2-6, 10-11, Kioskplein 1-26, 28, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 141, 152, 158, 162-224, 250, 274-302, 303-304, 337-343, Krommestraat 1-4, 6-8, Laan op Vurten 1-130, 131-135, Leysestraat 1-130, 131-135, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Mijnschoolstraat 84-88, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stadionlaan 1-62, 63-83, Stationkaai 1-45, 51-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Tennisstraat 1-16, 17-55, 74-80, Visvangtstraat 24-46, Vossenbergsstraat 1-31, Watersportlaan 1-16, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** Ten noorden en westen van de mijnsite van Beringen werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de steenkoolmijn 'Charbonnage de Beeringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn.

Omvat de aanduiding als

- **Kioskplein (Beringen)** Het Kioskplein en het aanpalende park met daarin de directeurswoning uit 1912, zijn beschermd als dorpsgezicht.

Is deel van

- **Beverlo (Beringen)**
- **Koersel (Beringen)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122159>

Steenkoolmijn van Beringen: Mijncité van Koersel

Beknopte karakterisering

Typologies personeelwoningen, tuinwijken, mijncités, arbeiderscités, arbeiderswoningen

Datering interbellum, na WO II, interbellum

Betrokken personen

- Blomme, Adrien (Ontwerper)
- Blomme, Yvan (Ontwerper)
- Lohest, Philippe (Ontwerper)
- Huybrighs, Antoon (Ontwerper)
- Huybrighs, Antoon (Ontwerper)

Beschrijving

Tuinwijk, gelegen op het grondgebied Koersel. De wijk omvat de volgende straten: Aakstraat, Bootstraat, Eeuweestplein, Gouden Jubileumplein, Havenlaan, Kanaalstraat, Kioskplein, Krommestraat, Stadionlaan, Tennisstraat (gedeeltelijk), Visvangststraat, Watersportlaan, Zandhoefstraat (gedeeltelijk). De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon, de meeste straten zijn beboomd; de huizen liggen wat achteruit ten opzichte van de straat en zijn voorzien van voortuintjes, afgesloten door hagen, hekken of lage muurtjes. De kern van de wijk is het Kioskplein, een beboomd plein met kiosk, waaraan het casino ligt, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Er zijn zeven types te onderscheiden. *Type I*: Kioskplein. Ontworpen in 1927. Dit gedeelte vertoont een vrij residentieel karakter. De huizen zijn ruime tweegezinwoningen (bediendenwoningen). Deze entiteiten liggen op regelmatige afstanden van elkaar, verbonden door lage tuinmuren met als ingang telkens een rondboogvormig, bakstenen poortje. De twee woningen tellen samen acht traveeën en twee bouwlagen onder schildof zadeldak (mechanische pannen). Neotraditionele stijl met gebruik van een groot aantal traditionele ornamenten (puntgevels, tuitgevels met spiraalvormige schouderstukken, trapgevels, imitatie-overkragingen), die de verschillende entiteiten differentiëren. Bakstenen gebouwen met een bakstenen kordonlijst tussen de bouwlagen; rechthoekige vensters, beluikt op de benedenverdieping, en rechthoekige of rondboogvormige deuren.

Type II en III zijn aan elkaar verwant en komen samen voor: Bootstraat, Eeuweestplein, Krommestraat, Stadionlaan, Tennisstraat, Visvangststraat, Zandhoefstraat. Ontworpen in 1920 door A. Huybrighs. Aaneenschakeling van vier enkelhuizen van twee traveeën en twee bouwlagen onder schild- (type II) of zadeldak (type III). Bakstenen gebouwen met bakstenen kordonlijst; rechthoekige vensters, beluikt op de benedenverdieping. Type II heeft een puntvormige gevelverhoging boven het middenrisaliet en rondboogdeuren met hardstenen sluit- en aanzetstenen. Type III heeft rondboogdeuren met hardstenen sluit- en aanzetstenen. Een combinatie van beide types komt voor, een tweegezinwoning met aanbouwsels onder lessenaarsdaken tegen de zijgevels. Type III komt eveneens voor in de vorm van tweegezinwoningen.

Type IV: Gouden Jubileumplein, Stadionlaan, Zandhoefstraat. Ontworpen in 1946 door A. Huybrighs. Minder sober van uitvoering, met neotraditionele inslag. Twee- en viergezinwoningen, bestaande uit enkelhuizen van twee traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak (mechanische pannen). Bakstenen gebouwen met bakstenen kordonlijst tussen de bouwlagen, risalieten met imitatieoverkraging, bekroond met punt- en trapgevels; rechthoekige vensters, beluikt op de benedenverdieping; rondboogdeuren met hardstenen sluit- en aanzetstenen, en bakstenen druiplijst. Sommige huizen hebben lage bijgebouwtjes tegen de zijgevels.

Type V en VI: Aakstraat, Gouden Jubileumplein, Havenlaan, Kanaalstraat, Watersportlaan, Zandhoefstraat. Varianten op hetzelfde type, waarvan type V de sobere uitvoering is: tweegezinwoning van vier traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak (mechanische pannen); bakstenen gebouw met rechthoekige vensters en rondboogdeuren; kleine aanbouwsels tegen de zijgevels. Type VI heeft in de middentravee der tweede bouwlaag een risaliet met puntvormige verhoging, op een imitatie-overkraging.

Type VII: Kanaalstraat. Ontworpen in 1963. Eenvoudige, bakstenen tweegezinwoningen met rechthoekige muuropeningen.

Is deel van

- **Aakstraat 1-3, Alfred Habetslaan 2-20, 26-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Beverlosesteenweg 444-455, Bootstraat 1-11, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 3-7, 68-134, Hospitaalstraat 40-44, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Kerkstraat 2-6, 10-11, Kioskplein 1-26, 28, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 141, 152, 158, 162-224, 250, 274-302, 303-304, 337-343, Krommestraat 1-4, 6-8, Laan op Vurten 1-130, 131-135, Leysestraat 1-130, 131-135, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Mijschoolstraat 84-88, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stadionlaan 1-62, 63-83, Stationkaai 1-45, 51-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Tennisstraat 1-16, 17-55, 74-80, Visvangtstraat 24-46, Vossenbergestraat 1-31, Watersportlaan 1-16, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** Ten noorden en westen van de mijnsite van Beringen werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de steenkoolmijn 'Charbonnage de Beeringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn.
- **Koersel (Beringen)**

Omvat

- **Kioskplein (Beringen)** Recent gerenoveerd plantsoen, door de mijn aangelegd ten westen van de Koolmijnlaan als voorplein en kern van een tuinwijk uit 1927.

Is gerelateerd aan

- **Alfred Habetslaan 2-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 337-343, Laan op Vurten 1-4, 5-31, 32-131, 133-135, Leysestraat 69-111, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stationkaai 1-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Vossenbergestraat 1-31, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21 (Beringen)** De mijncité die op het grondgebied van Beverlo werd opgericht ten noorden van de mijnsite van Beringen, vormt de oudste kern van de mijnwerkershuisvesting.

Is aangeduid als

- **Aakstraat 1-4, Beverlosesteenweg 444-451, 452-454, Bootstraat 1-11, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 68-134, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kioskplein 1-26, 28, Koolmijnlaan 210-224, 274-304, Krommestraat 1-4, 6-8, Stadionlaan 1-62, 63-83, Tennisstraat 1-16, 17-39, Visvangtstraat 24-46, Watersportlaan 1-16, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** De tuinwijk vertoont een min of meer regelmatig stratenpatroon en omvat zeven types woningen, gebouwd in het interbellum en na de Tweede Wereldoorlog, ondermeer door A. Huybrichs. De kern van de wijk is het Kioskplein met casino, gebouwd in 1929 naar ontwerp van I. Blomme.

Is deel van de aanduiding als

- **Aakstraat 1-3, Alfred Habetslaan 2-20, 26-40, Berkenstraat 1-24, 26-28, Beverlosesteenweg 444-455, Bootstraat 1-11, Duinenstraat 1-8, 9, Dwarsstraat 1-16, 17-23, Eeuwfeestplein 1-34, 36-40, Gouden Jubileumplein 1-24, Havenlaan 3-7, 68-134, Hospitaalstraat 40-44, Hotelstraat 1-8, 9, Hovingenstraat 1-2, 4-12, Kanaalstraat 1-34, 35-75, Kastanjestraat 1-10, 12-20, Kerkstraat 2-6, 10-11, Kioskplein 1-26, 28, Klimopstraat 1-2, 4-24, Koolmijnlaan 141, 152, 158, 162-224, 250, 274-302, 303-304, 337-343, Krommestraat 1-4, 6-8, Laan op Vurten 1-130, 131-135, Leysestraat 1-130, 131-135, Lindestraat 1-4, 6, Louis Sauvestrelaan 1-68, 70-92, Mijschoolstraat 84-88, Oosterspeelplein zonder nummer, Plataanstraat 1-8, Randstraat 10-20, Rondplein 1-23, Sorbebomenstraat 1-8, 10-14, Spoorwegstraat 1-8, 10-24, Stadionlaan 1-62, 63-83, Stationkaai 1-45, 51-59, Stationsstraat 57-83, 84-111, Tennisstraat 1-16, 17-55, 74-80, Visvangtstraat 24-46, Vossenbergestraat 1-31, Watersportlaan 1-16, Westerspeelplein 2-8, Wilgenstraat 1-20, 21, Zandhoefstraat 1-4, 5-25 (Beringen)** Ten noorden en westen van de mijnsite van Beringen werden reeds vanaf 1908 mijnwerkerswoningen gebouwd op initiatief van de steenkoolmijn 'Charbonnage de Beeringen'. De woningen zijn geschikt volgens een hiërarchisch principe, weerspiegeld in de afstand tot de mijn.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122199>